

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI
DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Warszawa, 30 grudnia 2021 r.

DWST-WPZN.053.8.2021.AB

Szanowna Pani,

odnosząc się do kwestii poruszonych przez Panią w „*Petycji wielozadaniowej w interesie publicznym złożonej w trybie komunikacji elektronicznej w celu wykorzystania treści w terażniejszości lub w przyszłości*” z 2 grudnia 2021 r., pozostających we właściwości Ministerstwa Edukacji i Nauki, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Ad. pkt 2) Samorządy gminne zatrudniają w Szkołach Podstawowych nie tylko: pedagoga, psychologa, pielęgniarkę-higienistkę szkolną, terapeutę, logopedę, doradcę zawodowego ale także lekarza i dietetyka - celem indywidualnych diet uczniom

Zgodnie z przepisami Prawa oświatowego¹ uczniowie w szkole są objęci profilaktyczną opieką zdrowotną. Na podstawie ww. ustawy², dyrektor szkoły lub placówki oświatowej współpracuje z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą.

Zasady współpracy dyrektora szkoły oraz nauczyciela z pielęgniarką oraz higienistką szkolną, dotyczą wspólnych działań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, z uwzględnieniem potrzeb zdrowotnych oraz rozpoznanych czynników ryzyka dla zdrowia uczniów danej szkoły³. Należy wskazać, że pielęgniarka lub higienistka szkolna nie jest pracownikiem szkoły i nie podlega służbowo dyrektorowi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej⁴, w załączniku nr 2 został opisany zakres zadań pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.

---

¹ ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082);

² art. 68 ust. 1 pkt 11 ibidem;

³ art. 18 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. poz. 1078);

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 2335

Pielęgniarka albo higienistka szkolna wykonują świadczenia zdrowotne w ramach podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Ad. pkt 4) Samorządy gminne mogą sfinansować / partycypować szkołę publiczną lub niepubliczną której zostanie udostępniony budynek lub zatrudnić nauczycieli szkoły średniej itd.

W wyniku reformy samorządowej obowiązek prowadzenia szkół i placówek publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego jest obecnie zadaniem własnym samorządów. Jedyne nieliczne jednostki systemu oświaty pozostawiono w gestii ministrów.

Na mocy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁵, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W myśl art. 167 ust. 2 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencje ogólne (w tym oświatowa) i dotacje celowe z budżetu państwa. Oznacza to, iż część oświatowa subwencji ogólnej jest jedynie jednym ze źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Nakłady na oświatę z budżetu państwa systematycznie rosną. W latach 2015-2022 subwencja oświatowa wzrosła o ok. 13 mld zł, tj. o 32,1 %.

Aktualnie sposób finansowania zadań oświatowych jest powiązany ze swobodą jednostek samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki oświatowej na swoim terenie. Samorządy kierują się własnymi kryteriami podziału środków budżetowych na poszczególne szkoły i placówki, w szczególności mogą uwzględnić lokalne uwarunkowania i specyfikę poszczególnych szkół (np. liczbę uczniów, stopnie awansu zawodowego nauczycieli). Samorządy terytorialne, prowadząc (dotując) szkoły i placówki, działają w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, w tym finansową. W każdym samorządzie faktyczne skutki realizacji zadań oświatowych są efektem samodzielnego stosowania przepisów.

O przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu otrzymanej subwencji oświatowej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (tj. rada gminy, rada powiatu lub sejmik wojewódzki). Kieruje się on własnymi kryteriami podziału środków budżetowych na poszczególne szkoły i placówki, w szczególności może uwzględnić lokalne uwarunkowania oraz specyfikę poszczególnych szkół (np. liczbę uczniów, stopnie awansu nauczycieli).

Jednocześnie informuję, że zasady zatrudniania nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w sposób zupełny

---

⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 1930

zostały uregulowane w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁶. I tak na mocy art. 10 ust. 1 ustawy stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się w szkole, a w przypadku powołania zespołu szkół jako odrębnej jednostki organizacyjnej – w zespole szkół na podstawie umowy o pracę lub mianowania. W świetle przepisów art. 10 ustawy – Karta Nauczyciela stosunek pracy nawiązuje się:

- 1) z nauczycielem stażystą – na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny,
- 2) z nauczycielem kontraktowym – na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony,
- 3) z nauczycielem mianowanym i dyplomowanym – na podstawie mianowania, jeżeli nauczyciel spełnia wymagania określone w art. 10 ust. 5 Karty Nauczyciela.

Jednocześnie wyjątek dopuszczający zatrudnianie nauczycieli na podstawie umowy o pracę na czas określony niezależnie od posiadanego stopnia awansu zawodowego przewiduje art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela. Zgodnie z wymienionym przepisem w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, w tym w trakcie roku szkolnego, z osobą rozpoczynającą pracę w szkole, z nauczycielem kontraktowym, z nauczycielem mianowanym lub z nauczycielem dyplomowanym, stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.

Reasumując, zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych z budżetu państwa i dochodów własnych). Dodatkowym źródłem finansowania zadań oświatowych są środki przekazywane w ramach funduszy strukturalnych UE. Ponadto pragnę zauważyć, że kwestie poruszane w przesłanej *Petycji* uregulowane są w obowiązujących aktach prawnych.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisany cyfrowo/

---

⁶ Dz.U. z 2021 r. poz. 1762